

Korkeimmalle hallinto-oikeudelle

Asia: muutoksenhaku ympäristölupa-asiassa

Muutoksenhakijat:

- 1) Jukka Antila ja Birgitta Johansson
- 2) Mia Marjamäki, Mikko Marjamäki, Jussi Buckbee ja Katileena Lohtander- Buckbee

Muutoksenhakijoiden asiamies:

OTK Pekka Reinikainen

Prosessiosoite ja yhteystiedot:

Niemenkyläntie 493A, 02570 Siuntio, p. 050 4418923, sähköposti: pekka.e.reinikainen@gmail.com

Ratkaisut, joihin muutosta haetaan:

- 1) Vaasan hallinto-oikeuden päätös 11/0468/3 ympäristölupa-asiassa

Vaatimukset:

Muutoksenhakijat esittävät seuraavat vaatimukset:

- 1) Vaasan hallinto-oikeuden päätös tulee kumota
- 2) lupaehdot on kohtuullistettava toiminta-aikojen ja toiminnan valvonnan osalta

Valituksen perustelut:

1. Erityiset luonnonolosuhteet

Stallsmossabergetin kallioalue on määritelty valtakunnallisesti arvokkaaksi useaan eri otteeseen: ympäristöministeriön kallioalueselvityksessä, lainvoimaisessa maakuntakaavassa sekä uusimmissa Suomen Ympäristökeskuksen ja ympäristöministeriön katselmuslausunnoissa. Näiden lausuntojen perusteella alue on arvokas sekä kokonaisuutena että ottoalueeksi rajattuna.

Erityisten luonnonolosuhteiden huonontuminen on säädetty ympäristönsuojelulain 42 §:ssä ympäristöluvan myöntämisen esteeksi. Vaasan hallinto-oikeus on tältä osin jättänyt muutoksenhaun huomioimatta, eikä ole antanut perusteita sille miksi eri ympäristöasiantuntijoiden lausuntoja ei ole käsitelty. Uudenmaan liiton lausuntoa ei myöskään ole pyydetty, vaikka lainvoimaisessa maakuntakaavassa ja myös uudessa maakuntakaavaluonnoksessa alue on määritelty geologisesti arvokkaaksi.

Kallioalue on katsottava erityiseksi luonnonolosuhteeksi, jonka tuhoaminen on ympäristönsuojelulain vastaista, eikä ympäristölupaa voida siten myöntää. Lisäksi Vaasan hallinto-oikeuden olisi pitänyt tutkia ja perustella päätös tämä lainkohdan kannalta, oikeus on tältä osin menetelty virheellisesti.

2. Virheellinen menettelytapa

Hakijat toistavat vaatimuksensa menettelytavan osalta. Koska lammen luonnontilaisuudesta on edelleen ristiriitaisia käsityksiä, eikä Siuntion ympäristölautakunta ole saanut yksityiskohtaisia tiesuunnitelmia ennen lupien myöntämistä, se ei myöskään ole voinut arvoida hankkeen vaikutuksia mahdollisesti luonnontilaiseen vesistöön. Näin ollen toiminnasta saattaa aiheutua vesistön pilaantumista, ja lupa-asia olisi ollut vesilain mukaan siirrettävä aluehallintoviraston käsiteltäväksi ennen luvan myöntämistä. Ympäristölautakunnalla ei ole ollut riittävästi tietoa, eikä näin ollen myöskään valtuuksia päättää siitä, vaaditaanko ympäristöluvan myöntämiseksi aluehallintoviraston poikkeuslupa vai ei.

3. Tieyhteys

Ympäristöluvassa (kohta 7.3.) edellytetään hakijan mittaavan Stallsmossenin lammen vedenpinnan tasot kolme kertaa vuodessa ja tarkkailevan veden laatua. Hakija on hallinto-oikeudelle tekemässään vastineessaan esittänyt, ettei louhimotoiminnasta aiheudu vaikutuksia Stallsmossenin lampeen, eikä tie muuta tai pilaa lampea. Kuitenkin maastoon on kaivettu lammen suunnasta kantatien 51 tienvarteen johtava oja, joka tällä hetkellä päättyy n. 10 m päähän lammesta.

Hakijan ilmeisenä tarkoituksena on tyhjentää ja kuivattaa lampi tieyhteyden rakentamiseksi. Tähän viitaten Vaasan hallinto-oikeuden päätöksessä mainittua tielinjauksen lähimmillään 100 metrin etäisyyttä Stallsmossenin lampeen ei ole käytännössä edes suunniteltu toteutettavaksi, ja osaltaan edellyttää entistä voimakkaammin tieyhteyden yksityiskohtaisia suunnitelmia ja sen vaikutusten arviointia mahdolliseen luonnontilaiseen vesistöön *ennen* ympäristöluvan myöntämistä.

3. Toiminta-ajat

Hakijat toistavat perusteensa ja vaatimuksensa. Hallinto-oikeuden myöntämät toiminta-ajat ovat sekä vakituisten että kesäasukkaiden määrä huomioon ottaen kohtuuttomat. Toiminnan harjoittaja tulee velvoittaa kykenemään sellaiseen toiminnan suunnitteluun jossa ympäristörasitus minimoidaan. Haettu ottamismäärä ja ja hakijan itsensä arvioima 3 kk vuosittaisen käyttöaika ei edellytä hallinto-oikeuden myöntämiä vuosittaisia eikä vuorokauden sisäisiä toiminta-aikoja.

4. Vesi

Myös radon, uraani ja muut radioaktiiviset aineet on terveydelle vaarallisina sisällytettävä hakijan suoritettavaksi määrättyihin vesitutkimuksiin. Siuntion alueella peruskallion radonpitoisuudet ovat tunnetusti korkeita, ja peruskallion räjäytyksillä voi olla suuri vaikutus radioaktiivisten aineiden kulkeutumiseen ja vapautumiseen. Hakija on edellytettävä tarkkailun ja mittausten lisäksi korvaamaan veden puhdistuslaitteistot ja niistä asukkaille aiheutuvat kustannukset, mikäli toiminta aiheuttaa veden laadun huononemista.

5. Naapuruussuhteille aiheutettu kohtuuton rasitus

Valtioneuvoston asetus 800/2010, 9.9.2010 toteaa:”Jos kivenmurskaamo sijoitetaan alle 500 metrin päähän asumiseen tai loma-asumiseen käytettävästä rakennuksesta tai sen välittömässä

läheisyydessä sijaitsevasta oleskeluun tarkoitettu piha-alueesta tai muusta häiriöille alttiista kohteesta, melua on torjuttava koteloinnein, kumituksin tai muilla vastaavilla ääniteknisesti parhailta meluntorjuntatoimilla. Meluesteet on rakennettava melulähteen välittömään läheisyyteen.”

Lisäksi Valtioneuvoston uudessa asetuksessa kivilouhimoiden ympäristönsuojelusta (800/2010, 3§) määrätään, että ”kivenlouhimo, muu kivenlouhinta ja kivenmurskaamo on sijoitettava siten, että melua tai pölyä aiheuttavan toiminnon etäisyys asumiseen tai loma-asumiseen käytettävään rakennukseen tai sen välittömässä läheisyydessä sijaitsevaan oleskeluun tarkoitettuun piha-alueeseen tai muuhun häiriölle alttiiseen kohteeseen on vähintään 300 metriä.”

Tästä saadaan poiketa vain, jos melutasot voidaan *varmasti* rajata sallittujen arvojen alapuolelle. Kuten hakija hakemuksessaan itse myöntää, lähimpien kiinteistöjen melutasot tulevat toiminnan aikana ylittymään.

Liitteen 1 karttakuvista voidaan todeta, että lähimpien kiinteistöjen sijainti alittaa selvästi asetuksissa mainitut etäisyydet. Siuntion ympäristölautakunta ja Vaasan hallinto-oikeus eivät ole ottanut ylläolevia asetuksia ja kiinteistöjen sijaintia huomioon päätöksessään, ja ympäristöluvan myöntäminen rikkoo sekä mainittuja asetuksia että ympäristönsuojelulain 42 § säännöksiä luvan myöntämisen edellytyksistä.

6. Ilmanlaatu

Hakijat toistavat vaatimuksensa ilmanlaadun osalta. Pölyn kulkeutumista ei ole arvoitu eikä hallinto-oikeus ole esittänyt vaatimuksia sen mittaamisen ja tarkkailun osalta. Muiden mittausten ohella myös hankkeen vaikutusta ilmanlaatuun on kontrolloitava mittauksin, eri tuuliolosuhteiden vallitessa eri vuodenaikoina. On huomioitava, että pöly ja mikrohiukkaset ovat terveydelle erityisen vaarallisia, ja erityisesti niitä on hankkeen vaikutusten suhteen tarkkailtava erityiselle huolellisuudella.

7. Toiminnan vaikutusten tarkkailu

Hallinto-oikeuden päätöksen mukaan mittaustulokset on toimitettava Siuntion kunnan ympäristöpäällikölle kuukauden kuluessa mittausten suorittamisesta tai vesitulosten osalta aiemmin mikäli niissä ”ilmenee jotain poikkeuksellista”. Ottaen huomioon toiminnan mahdolliset terveys- ja muut haittavaikutukset, hakija on edellytettävä toimittamaan kaikki mittaustulokset sekä kiinteistöjen omistajille että ympäristöpäällikölle välittömästi mittausten suorittamisen jälkeen.

Mahdollisuutta tulosten poikkeuksellisuuden arviointiin tai päätöstä niiden toimitusajan suhteen ei voida jättää toiminnan harjoittajalle, jolla voi olla omia tarkoitushakuisia motiiveja niiden tulkinnan ja julkistamisen osalta. Poikkeuksellisuuden arviointi edellyttää alan asiantuntijaa, eikä hakijalla ole siihen pätevyyttä.

8. Esteellisyys

Hakija on vastineessaan esittänyt, ettei tunne yhtään ympäristölautakunnan jäsentä. Koko lupaprosessin ajan lautakunnassa on kuitenkin istunut maansiirtoyrittäjä Gustav Mildh, joka on myöntänyt, että Lindeberg ja hän ovat tuttavilla. Eri tahoilta saamamme informaation perusteella

kyseessä on ystävyyssuhde, mikä antaa aihetta epäillä jääviyttä ja vähintäänkin vaatii jääviyden tutkimista.

Mildhin jätettyä rkp:n edustajana paikkansa ympäristölautakunnassa heti sen jälkeen kun esteellisyysasia otettiin puheeksi Siuntion rkp:n puheenjohtajan kanssa, rkp valitsi hänen tilalleen hakijan serkun aviopuolison Raija Rehnbergin, jonka jääviys asiassa tulee myös tutkia. Aihetta tähän antaa hänen ympäristölautakunnassa ensitöikseen tekemä esitys välittömän aloitusluvan myöntämisestä louhimolle, joka oli vastoin ympäristölautakunnan vain muutamaa kuukautta aiemmin tekemää päätöstä.

Tässä välissä alueelle oli tehty Ympäristöministeriön ja SYKE:n katselmus, jonka lausunnoissa painavasti todetaan, ettei alueella tule sallia kiviaineksen ottoa. Ympäristölautakunnan kannan olisi siis pitänyt näiden lausuntojen takia entisestään kiristyä. Rehnbergin toiminta osoittaa, että asian puolueeton käsittely ympäristölautakunnassa ei ole toteutunut, kun uusista, vastustavista asiantuntijalausunnoista huolimatta lautakunnan kanta päinvastoin lieventyi.

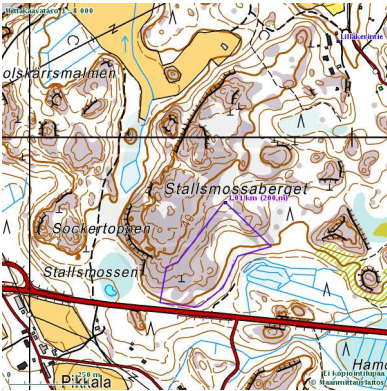
On huomattava, että pelkkä jääviysepäily – ilman henkilöiden nimeämistä - riittää ja hallinto-oikeuden olisi viran puolesta pitänyt tutkia mahdollinen jääviys.

Siuntiossa 11.11.2011

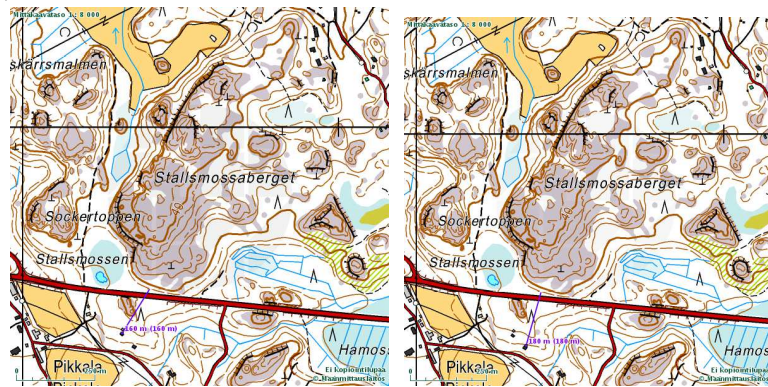
Muutoksenhakijoiden asiamiehenä laati: Pekka Reinikainen

Liite 1

Asutuksen etäisyys voidaan todeta oheisista Maanmittauslaitoksen kartoista. Etäisyydet Maanmittauslaitoksen internet-karttapalvelun laskemia.

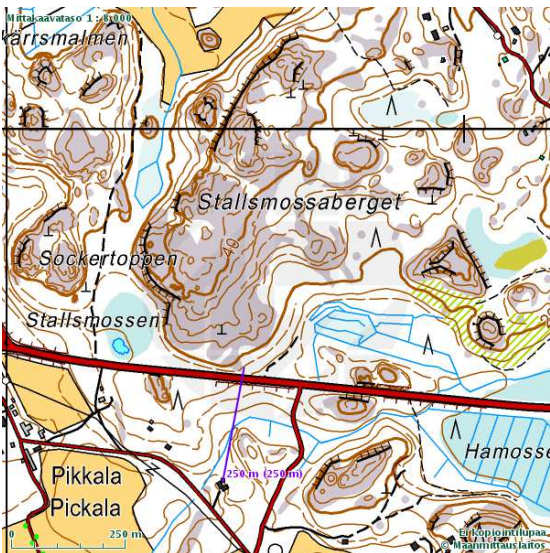
Louhimoalue, rajattu violetilla

Lähin talo 160 m

Toiseksi lähin talo 180 m

(edelliset kaksi kiinteistöä louhintaluvan hakijan omistuksessa)

Talo 3, etäisyys 250m